

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ**

**Άννα Ιορδανίδου
Νεκταρία Κανελλοπούλου
Ελευθερία Κοσμά
Βασιλική Κουταβά
Παναγιώτης Οικονόμου
Κωνσταντίνος Παπαϊωάννου**

Γλώσσα Στ' Δημοτικού

**Λέξεις...
Φράσεις...
Κείμενα**

**Τετράδιο
Εργασιών
β' τεύχος
1ος τόμος**

Γλώσσα Στ' Δημοτικού
Λέξεις... Φράσεις... Κείμενα

Τετράδιο Εργασιών
β' τεύχος

1ος τόμος
Ενότητες 10η, 11η και 13η

**Γ' Κ.Π.Σ. / ΕΠΕΑΕΚ II / Ενέργεια 2.2.1 /
Κατηγορία Πράξεων 2.2.1.α:**

**«Αναμόρφωση των προγραμμάτων
σπουδών και συγγραφή νέων
εκπαιδευτικών πακέτων»**

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

Μιχάλης Αγ. Παπαδόπουλος

Ομότιμος Καθηγητής του Α.Π.Θ

Πρόεδρος του Παιδαγωγ. Ινστιτούτου

Πράξη με τίτλο: «Συγγραφή νέων

βιβλίων και παραγωγή

υποστηρικτικού εκπαιδευτικού υλικού

με βάση το ΔΕΠΠΣ και τα ΑΠΣ για το

Δημοτικό και το Νηπιαγωγείο»

Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου

Γεώργιος Τύπας

Μόνιμος Πάρεδρος του Παιδ. Ινστιτ.

Αναπληρωτής Επιστημ. Υπεύθ. Έργου

Γεώργιος Οικονόμου

Μόνιμος Πάρεδρος του Παιδ. Ινστιτ.

Έργο συγχρηματοδοτούμενο 75% από

το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και

25% από εθνικούς πόρους.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

Άννα Ιορδανίδου,

Αναπλ. Καθηγ. του Πανεπ. Πατρών

Νεκταρία Κανελλοπούλου, *Εκπ/κός*

Ελευθερία Κοσμά, *Εκπαιδευτικός*

Βασιλική Κουταβά, *Εκπαιδευτικός*

Παναγιώτης Οικονόμου, *Εκπ/κός*

Κωνσταντίνος Παπαϊωάννου,

Εκπαιδευτικός

ΚΡΙΤΕΣ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΤΕΣ

Βασιλική Τοκατλίδου, *Ομότ. Καθηγ.*

του Αριστοτελ. Παν/μίου Θεσ/νίκης

Όλγα Μούσιου-Μυλωνά,

Σχολική Σύμβουλος

Ιωάννης Μπάρτζης, *Εκπαιδευτικός*

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ

Γιώργος Πισκοπάνης,

Σκιτσογράφος-Εικονογράφος

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Παναγιώτα Χατζηθεοχάρους,

Φιλολόγος

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ
ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ

Πέτρος Μπερερής, Σύμβουλος
του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου
Χρήστος Παπαρίζος, Σύμβουλος
του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΟΥ ΥΠΟΕΡΓΟΥ

Χρήστος Παπαρίζος, Σύμβουλος
του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

ΕΞΩΦΥΛΛΟ

Γιώργος Πανουτσόπουλος,
Εικαστικός καλλιτέχνης

ΠΡΟΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

ACCESS ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ Α.Ε.

ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΓΙΑ
ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΕ ΜΕΙΩΜΕΝΗ ΟΡΑΣΗ

Ομάδα Εργασίας,
Αποφ. 16158/6-11-06
και 75142/Γ6/11-7-07 ΥΠΕΠΘ

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ**

**Άννα Ιορδανίδου
Νεκταρία Κανελλοπούλου
Ελευθερία Κοσμά
Βασιλική Κουταβά
Παναγιώτης Οικονόμου
Κωνσταντίνος Παπαϊωάννου**

**Γλώσσα Στ' Δημοτικού
Λέξεις... Φράσεις... Κείμενα**

Τετράδιο Εργασιών

β' τεύχος

**1ος τόμος
Ενότητες 10η, 11η και 13η**

Ενότητα 10

Ατυχήματα Ατυχήματα

1. Η Τροχαία θέλει να φτιάξει ένα ενημερωτικό φυλλάδιο για την οδική ασφάλεια και να το μοιράσει στα σχολεία. Μπορείτε να βοηθήσετε ξαναγράφοντας το κείμενο με τις παρακάτω οδηγίες στη σωστή χρονική σειρά; Μην ξεχάσετε να προσθέσετε τους κατάλληλους χρονικούς προσδιορισμούς:

Για παράδειγμα: Πρώτα πρώτα, πριν διασχίσω το δρόμο,

**Για να περάσω με ασφάλεια
το δρόμο**

• Εάν έρχονται οχήματα, τα αφήνω να περάσουν. Κοιτάω πάλι προσε-

κτικὰ προς ὅλες τὶς κατευθύνσεις.

- **Βρίσκω ἓνα ἀσφαλὲς σημεῖο γιὰ νὰ περάσω ἀπέναντι καὶ ἀποφεύγω σημεῖα ποὺ βρίσκονται κοντὰ σὲ στροφές.**

- **Συνεχίζω νὰ ἀκούω καὶ νὰ κοιτάω γιὰ οχήματα ἐνῶ διασχίζω τὸ δρόμο.**

- **Σταματῶ στὴν ἄκρῃ τοῦ πεζοδρομίου.**

- **Ὅταν ὁ δρόμος εἶναι καθαρὸς ἀπὸ οχήματα, τὸν διασχίζω κάθετα καὶ γρήγορα, χωρὶς ὅμως νὰ τρέχω.**

- **Κοιτάω προς ὅλες τὶς κατευθύνσεις γιὰ οχήματα ποὺ πλησιάζουν καὶ ἀκούω προσεκτικὰ.**

.....

.....

.....

.....

.....
.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

2. Υπογραμμίστε με κόκκινο τα σημεία που δίνουν πληροφορίες για τον τόπο και με πράσινο τα σημεία που δίνουν πληροφορίες για το χρόνο. Στη συνέχεια, να χωρίσετε τους χρονικούς προσδιορισμούς σε προτάσεις, ουσιαστικά, επιρρήματα και φράσεις με προθέσεις. Κάντε το ίδιο και για τους τοπικούς προσδιορισμούς.

**Όταν περπατάω στην πόλη,
θυμάμαι πάντα**

Καθώς κινούμαι στην πόλη, κοιτάζω προσεκτικά γύρω μου.

Περπατάω πάντα στην εσωτερική πλευρά του πεζοδρομίου και εφαρμόζω κάθε φορά τους κανόνες ασφαλείας για να περάσω απέναντι. Πριν διασχίσω ένα δρόμο, σταματάω με ασφάλεια στην άκρη

του πεζοδρομίου, χωρίς να πατάω στο οδόστρωμα. Επιλέγω συνήθως τις διαβάσεις με φανάρια. Ποτέ δεν περνάω με κόκκινο. Όπου υπάρχουν παρκαρισμένα οχήματα, δεν «πετάγομαι» στο δρόμο. Σταματάω ανάμεσά τους και σε σημείο όπου είμαι ασφαλής και μπορώ να ελέγξω την κυκλοφορία. Τις βροχερές μέρες είμαι ακόμα πιο προσεκτικός, γιατί η ορατότητα είναι τις περισσότερες φορές περιορισμένη. Κάθε πεζός οφείλει, από την αρχή μέχρι το τέλος της διαδρομής του στους δρόμους της πόλης, να υπακούει στους κανόνες οδικής ασφάλειας.

φυλλάδιο ΕΛΠΑ (διασκευή)

	Χρονικοί προσδιο- ρισμοί	Τοπικοί προσδιο- ρισμοί
προ- τάσεις		
ουσια- στικά		
επιρ- ρήματα		

	Χρονικοί προσδιορισμοί	Τοπικοί προσδιορισμοί
φράσεις με προθέσεις		

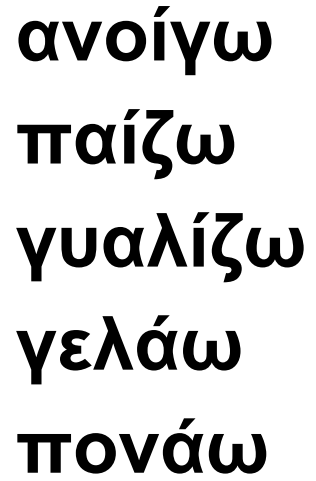
 3. Τα ρήματα στην καρτέλα
 άλλοτε παίρνουν αντικείμενο (μεταβατικά) και άλλοτε όχι (αμετάβατα). Μπορείτε να τα χρησιμοποιήσετε και με τους δύο τρόπους για να φτιάξετε μια δική σας ιστορία;

Το παράδειγμα θα σας βοηθήσει:

παίζω:

- Κάθε απόγευμα παίζουμε μπάλα στο διπλανό οικόπεδο.

- Το ραδιόφωνο έπαιζε δυνατά όλη την ώρα.

ανοίγω
παίζω
γυαλίζω
γελάω
πονάω

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. Στο διάλογο που ακολουθεί βρείτε τα αντικείμενα των υπογραμμισμένων ρημάτων και σημειώστε στον πίνακα της επόμενης σελίδας ποια ρήματα είναι μονόπτωτα και ποια δίπτωτα.

Καλησπέρα. Μήπως είναι εύκολο να περιποιηθείτε λίγο το τραύμα στο χέρι μου; Δεν αντέχω πια τον πόνο. Πώς να σας περιγράψω την ταλαιπωρία μου;

Βεβαίως! Καθίστε πρώτα να το καθαρίσω και να σας βάλω έναν επίδεσμο. Ακόμα, θα σας δώσω μια συμβολή: μη χρησιμοποιείτε πολύ το χέρι σας, ώσπου να υποχωρήσει τελείως το πρήξιμο.

Ρήμα	Μονόπτωτο	Δίπτωτο
να περι- ποιηθείτε		
αντέχω		

Ρήμα	Μονόπτωτο	Δίπτωτο
να περι- γράψω		
να καθαρίσω		
να βάλω		
θα δώσω		
μη χρησι- μοποιείτε		

5. Στο παρακάτω κείμενο κάποιος έσβησε μερικές αντωνυμίες. Μπορείτε να τις συμπληρώσετε;

Τελικά δεν είναι και
άσχημο να έχεις σπάσει το πόδι
.....! Τώρα το καταλαβαίνω!
..... να το έλεγε ότι το
ατύχημα θα ήταν για
..... η ιδανική ευκαιρία για
ξεκούραση;

Θυμάμαι σαν τώρα τη
στιγμή. Έπαιζα στην αυλή του
σχολείου με συμμαθητές
μου, όταν δε
πρόσεξε και έπεσε πάνω μου.

Όμως, τώρα πια, κι εγώ ο
..... μπορώ να πω ότι
σχεδόν χαίρομαι με την κατάστασή
..... Βρίσκομαι πρωί
στο σπίτι, δεν κάνω,
βλέπω θέλω στην
τηλεόραση και δε με
ενοχλεί.

Βέβαια, έχει λείψει το

παιχνίδι με τους φίλους
αλλά παρηγορεί η σκέψη ότι
σύντομα θα είμαι κοντά

Κείμενο της συγγραφικής ομάδας

6. Στο κείμενο που ακολουθεί επαναλαμβάνεται πολλές φορές το αναφορικό που. Ξαναγράψτε το κείμενο στη διπλανή στήλη, αντικαθιστώντας το αναφορικό που με τους κατάλληλους τύπους της αναφορικής αντωνυμίας ο οποίος, η οποία, το οποίο και κάνοντας τις απαραίτητες αλλαγές:

**Και τα παιχνίδια κρύβουν
κινδύνους**

Τα παιχνίδια που παίζουν τα παιδιά αποτελούν πηγή ψυχαγωγίας και εκπαίδευσης.

**Τα παιχνίδια με τα οποία παίζουν
τα παιδιά αποτελούν πηγή
ψυχαγωγίας και εκπαίδευσης.**

**Ωστόσο, τα παιχνίδια που είναι
ακατάλληλα για την ηλικία του
παιδιού και χρησιμοποιούνται λαν-
θασμένα ή δεν έχουν επισκευαστεί
σωστά μπορεί να προκαλέσουν
τραυματισμούς. Άρα, καλό είναι να
αποφεύγονται παιχνίδια που είναι
αιχμηρά ή που μπορεί ένα παιδί να
τα καταπιεί.**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Επίσης, ένα παιχνίδι που χρησιμοποιούν πολλά παιδιά μπορεί να αποτελέσει εστία μόλυνσεων και να μεταφέρει μικρόβια. Καταλαβαίνουμε λοιπόν ότι είναι απαραίτητη η απολύμανσή τους, που εξουδετερώνει τα μικρόβια.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ακόμη, ο χώρος όπου κινείται το παιδί πρέπει να είναι ασφαλής και να μην κρύβει παγίδες που μπορούν να αποβούν επικίνδυνες, όπως σύρματα και πηγάδια.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Τελικά, καλό είναι να ενθαρρύνονται τα ίδια τα παιδιά να φροντίζουν τα αγαπημένα τους αντικείμενα.

.....

.....

.....

κείμενο της συγγραφικής ομάδας

7. Χρησιμοποιήστε τις λέξεις της στήλης Α ως υποκείμενα και τις λέξεις της στήλης Γ ως κατηγορούμενα για να σχηματίσετε προτάσεις με τα ρήματα της στήλης Β. Οι λέξεις πρέπει να μπουν στον κατάλληλο τύπο (πτώσει, αριθμό και πρόσωπο).

A	B	Γ
η απροσεξία	θεω- ρούμαι	ολισθηρός
το πεζοδρόμιο	φαί- νομαι	αιτία ατυ- χημάτων
η ζώνη ασφαλείας	είμαι	επικίν- δυνος
το επιφανεια- κό τραύμα	λέγομαι	επιπόλαιος
η υπερβολική ταχύτητα	γίνομαι	υποχρεω- τικός

●

.....

●

.....

●

.....

●

.....

●

.....

8. Στο παρακάτω κείμενο συμπληρώστε τα κενά με τους τύπους των ρημάτων στον κατάλληλο χρόνο. Μπορείτε να συμβουλευτείτε τη γραμματική και το λεξικό:

Μερικά παράξενα ατυχήματα
..... (συμβαίνει) πέρσι
αρκετά συχνά στη λεωφόρο κοντά
στο σπίτι μου. Όταν ο ήλιος
ανέτελλε από το απέναντι βουνό
και φώτιζε τους οδηγούς κατά
πρόσωπο, αν
(συμπίπτει) τη στιγμή ακριβώς
εκείνη να ανάβει το κόκκινο φανάρι,
πολλές φορές το πίσω αυτοκίνητο
έπεφτε με φόρα στο μπροστινό ή
το μπροστινό δε σταματούσε και
διέσχισε το δρόμο. Μια φορά
μάλιστα (υπάρχω) και
τραυματισμός. Ευτυχώς δεν ήταν
τίποτα σοβαρό. Από τους γείτονες
..... (καλούμαι) το
ασθενοφόρο και
(παρέχομαι) οι πρώτες βοήθειες
στον τραυματία.

Φέτος όμως

(λαμβάνομαι) τα απαραίτητα μέτρα.
Από το δήμαρχο
(εγκρίνομαι) όσα χρήματα
χρειάζονταν και
(ανατίθεμαι) σε ένα συνεργείο να
κάνει τις εργασίες. Προειδοποιητικά
φανάκια και πινακίδες τοποθετή-
θηκαν πριν από τη διασταύρωση.
Έτσι, οι οδηγοί
(απαλλάσσομαι) από τον κίνδυνο
και μπορούν πλέον να
απολαμβάνουν την ανατολή!

κείμενο της συγγραφικής ομάδας

9. Οι λέξεις κόλλησαν!

Μπορείτε να τις ξεκολλήσετε,
προσθέτοντας και τα απαραίτητα
σημεία στίξης;

Το αγαπημένο μας παιχνίδι
διακοπές ήταν τοπηγαινέλα μετα

ποδήλατα στο λοφάκι της Περαιχώρας
βάζαμε όλη μας τη δύναμη στα πεντάλ
για να ανεβούμε τη μεγάλη ανηφόρα
και φτάναμε μετά από ώρα ξεθεωμένοι
στην κορυφή μαςταν πολλοί μαζί
ακόμα και δεκατρία ή δεκατέσσερα
ποδήλατα τον απίσω από το άλλο
επικεφαλής ήταν ο Λούης πάντα
πρώτος στις σκανταλιές και
φαινόταν πολύ καθαρός πρέπει όταν
επιτέλους φτάναμε στην κορυφή
καθόμασταν καταγής κοιτάζαμε από
ψηλά τη θέα κι ελέγχαμε ανταλάστιχα
ήταν εντάξει μετά ετοιμαζόμασταν για
τη μεγάλη κατακύλα παίρναμε φόρα
και μόλις δινόταν το σύνθημα φεύγαμε
βολίδα άλλος τερμάτιζε κατευθείαν σε
μια μάντρα άλλος απέφευγε παρά
τρίχα ένα πεύκο κι άλλος χωνόταν με το
ποδήλατο στον κάδο μετασκουπίδια
που του φώναζαν καλώς όρισες

**μολονότιγεμίζαμεσημάδιακαι
γρατζουνιέςεντέλειτογλεντάγαμεμε
τηνψυχήμας**

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

A large rectangular area with a yellow border, containing 20 horizontal dotted lines for writing.

10. Ένας συμμαθητής σας έχει αναλάβει να φτιάξει ένα ενημερωτικό φυλλάδιο για το θεσμό του Σχολικού Τροχονόμου.

Δυσκολεύεται όμως να βρει τις κατάλληλες λέξεις. Βοηθήστε τον συμπληρώνοντας τα κενά με την κατάλληλη συνώνυμη ή αντώνυμη (αντίθετη) λέξη για κάθε λέξη που βρίσκεται μέσα στην παρένθεση.

**Χτυποκάρδια στα θρανία
και όχι στη διάβαση πεζών!**

Ο Εθελοντής Σχολικός Τροχονόμος είναι ένας θεσμός (παλιός) για την Ελλάδα, δοκιμασμένος όμως με (αρνητικά) και σπουδαία αποτελέσματα στις (λιγότερες) (κράτη) του εξωτερικού.

..... (Σκοπό) έχει να
..... (απαγορεύσει)
στα παιδιά να πηγαίνουν με
ασφάλεια στο σχολείο. Να τους
εξασφαλίσει δηλαδή το
..... (υποχρέωση) στη
ζωή. Οι ενδιαφερόμενοι εκπαιδεύο-
νται από (άπειρους)
αξιωματικούς της Τροχαίας στην
εφαρμογή του Κώδικα Οδικής
Κυκλοφορίας. Μετά την ολοκλή-
ρωση της
(μόρφωσης) τους αναλαμβάνουν
υπηρεσία: φορώντας ένα ειδικό
κίτρινο γιλέκο και κρατώντας την
..... (ταμπέλα) με το
STOP, φροντίζουν για την ασφαλή
διέλευση των παιδιών από τις
διαβάσεις πεζών ή σε κάποια
..... (ακίνδυνα) σημεία,
..... (μακριά) σε σχολεία,

**πριν την (παύση) και
μετά το (αρχή) των
μαθημάτων.**

**φυλλάδιο Υπουργείου
Μεταφορών και Επικοινωνιών**

Ενότητα 11

ΣΥΓΓΕΝΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

1. Ξεφυλλίζοντας το οικογενειακό άλμπουμ είδατε μια παλιά φωτογραφία κάποιου από τους συγγενείς σας και σας εντυπωσίασε. Γράψτε ένα κείμενο γι' αυτόν, ακολουθώντας τις οδηγίες στα συννεφάκια. Μην ξεχάσετε να κολλήσετε τη φωτογραφία του στο πλαίσιο.

Ένας γνωστός... άγνωστος!

1η παράγραφος: εισαγωγή

- πού και πώς είδα τη φωτογραφία
- πρώτη εντύπωση, γενικός χαρακτηρισμός του προσώπου (φύλο, ηλικία, με τι φαίνεται να ασχολείται)

2η παράγραφος:
εξωτερική εμφάνιση

- γενική εντύπωση
- πρόσωπο, έκφραση
- σώμα, ενδυμασία
- άλλα χαρακτηριστικά

3η παράγραφος:
εντυπώσεις και σκέψεις

- συναισθήματα και σκέψεις που σας προκαλεί η εικόνα του προσώπου
- τι φαντάζεστε για τη ζωή του
- τι υποθέτετε για το χαρακτήρα του
- τι άλλο θα θέλατε να μάθετε γι' αυτόν

4η παράγραφος: επίλογος
– γενική κρίση για το
πρόσωπο που περιγράψατε
– ποιος είναι (αποκαλύψτε
στο τέλος την ταυτότητά
του)

2. Αποφασίζετε να φτιάξετε μια γωνιά στην αίθουσα με τα πορτρέτα όλων των μαθητών της τάξης. Για να γίνει αυτό, χρειάζεται ο καθένας από εσάς να παρουσιάσει τον εαυτό του σε ένα σύντομο γραπτό κείμενο και να διαλέξει μία χαρακτηριστική ή αστεία φωτογραφία του. Συμπληρώστε τις απαραίτητες πληροφορίες στο κείμενο που ακολουθεί, για να δημιουργήσετε το «βιογραφικό» σας.

Παρουσιάζοντας τον εαυτό μου

φωτογραφία

Ονομάζομαι

..... και

γεννήθηκα στις

..... στο/στη

Κατοικώ

..... και είμαι μαθητής

Οι φίλοι μου λένε για μένα ότι

.....

.....

Πάντως, εγώ πιστεύω πως

.....
.....
.....
Μεγαλώνοντας, θα επιθυμούσα να
.....
.....
.....
.....

3. Στο παρακάτω κείμενο έχουν σβηστεί μερικοί σύνδεσμοι και χρειάζεται εσείς να διαλέξετε ποιος ταιριάζει κάθε φορά:

Ήταν μηχανικός ο μπαμπάς μου (να, πως, και) δούλεψε στην πολεοδομία, (αλλά, που, ότι) το όνειρο του ήταν να φτιάξει κάποτε καραβάκια που να τα χειρίζεται από μακριά (και, ούτε, πως) να πλέουν μόνα τους

μέσα στο νερό. Μόνο που τόσα χρόνια, όσα θυμάμαι, όλο και κάτι πήγαινε στραβά και τα караβάκια του, (να, ενώ, και) ήταν πολύ όμορφα στην κατασκευή, μόλις τα έβαζε στο νερό, προχωρούσαν μια δυο σπιθαμές (που, για να, και) μετά σταματούσαν. Όσο ήταν μαζί μας στο σπίτι, είχε φτιάξει στο πίσω μέρος του κήπου μια ρηχή στέρνα, που τη γέμιζε νερό και τα δοκίμαζε εκεί μέσα. Θυμάμαι (πως, μα, να) μαζευόταν η γειτονιά από γύρω κι έκαναν χάζι, μικροί μεγάλοι. Η πιτσιρικάδα χαλούσε τον κόσμο απ' τις φωνές. Έτσι, ο μπαμπάς για άλλους ήταν ένας λοξός (αν και, αφού, αλλά) ξόδευε τα λεφτά του για χαζομάρες, για άλλους ήταν ο μέγας εφευρέτης και για άλλους ήταν μια ωραία ευκαιρία για να περάσουν ένα

ευχάριστο απόγευμα
στην αυλή μας. Μόνο
γλυκά που δεν
κερνούσαμε!

Τούλα Τίγκα, Η εποχή
των υακίνθων, εκδ. Πατάκη,
Αθήνα, 2003 (διασκευή)

4. Μερικές φορές, όταν είσαι
μικρός, αισθάνεσαι ότι δε σε
καταλαβαίνουν! Αυτό θα φανεί αν
σχηματίσετε φράσεις από τις
παρακάτω λέξεις και τις συνδέσετε
μεταξύ τους με τους κατάλληλους
αντιθετικούς συνδέσμους για να
φτιάξετε μια παράγραφο:

	γονείς	παιδιά
Τηλεόραση	διασκέδαση	κακή συνήθεια

	γονείς	παιδιά
Ασχολίες	όποιες θέλουν	δε διαλέγουμε μόνα μας
Διάβασμα	ξεκούραση	υποχρέωση
Ύπνος	όποτε θέλουν	νωρίς

Παράδειγμα: Οι μεγάλοι μερικές φορές δε μας καταλαβαίνουν. Μπορεί να βλέπουν τον κόσμο αλλιώς για τους ίδιους και αλλιώς για εμάς. Για παράδειγμα, για τους γονείς μας η τηλεόραση θεωρείται διασκέδαση, ενώ εμείς δεν πρέπει να παρακολουθούμε πολλές ώρες γιατί είναι μια κακή συνήθεια.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

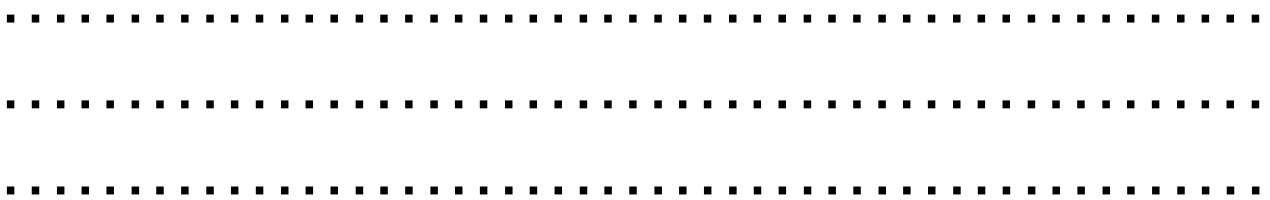
.....

**5. Σχηματίστε φράσεις συν-
δυάζοντας τις λέξεις στα δύο
συννεφάκια. Χρησιμοποιήστε όσο
περισσότερες από αυτές μπορείτε
σε μια δική σας ιστορία.**

**πίνακας
χαρά
στιγμές
ξενοδοχείο
παράθυρα
παρέα
απόσταση
σφύριγμα**

**ευτυχίας
σπιτιών
αναπνοής
τρένου
τριών
αστέρων
ζωγρα-
φικής
φίλων**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

 6. Γράψετε τις εντυπώσεις σας από μια οικογενειακή εκδρομή, όμως στο τέλος βλέπετε ότι έχετε ξεπεράσει το όριο των λέξεων. Μπορείτε να τις μειώσετε αντικαθιστώντας κάποιες φράσεις με

γενικές; Υπογραμμίστε όσες φράσεις αλλάζετε και σημειώστε στο πλάι τις γενικές.

Μια οικογενειακή εκδρομή

Την περασμένη εβδομάδα επισκεφτήκαμε το Μουσείο που βρίσκεται στους Δελφούς, σε μια μαγευτική τοποθεσία.

Την περασμένη εβδομάδα επισκεφτήκαμε το Μουσείο των Δελφών σε μια μαγευτική τοποθεσία.

Οι Δελφοί ήταν το κέντρο για ολόκληρο τον αρχαίο κόσμο και έγιναν γνωστοί από τους χρησμούς που έδινε η Πυθία στο Μαντείο.

.....
.....

.....
.....
.....

Ο πατέρας μου πρότεινε να αρχίσουμε την επίσκεψη μας από το άγαλμα που αναπαριστά τον Ηνίοχο και είναι το πιο εντυπωσιακό έκθεμα μέσα στο Μουσείο. Στη συνέχεια είδαμε το ναό που ήταν αφιερωμένος στον Απόλλωνα. Όμως και στον υπόλοιπο αρχαιολογικό χώρο υπάρχουν πολλά να δει κανείς: την πανέμορφη Θόλο, ένα κυκλικό οικοδόμημα που χτίστηκε τον 4ο αιώνα π.Χ., το θέατρο που είχε χωρητικότητα 5000 θεατές και την αίθουσα όπου συνεδρίαζαν οι ιερείς.

.....
.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Η μητέρα μου δε σταματούσε να απαντάει στις ερωτήσεις που έκανε η αδερφή μου για όσα βλέπαμε. Εγώ όμως βιαζόμουν να φτάσουμε στο ψηλότερο σημείο, όπου βρισκόταν το στάδιο. Στάθηκα στο ένα

**άκρο και κοίταξα εντυπωσιασμένος.
Μου ήρθαν στα μάτια δάκρυα από
τη συγκίνηση, όταν φαντάστηκα
την τελετή με την οποία ξεκινούσαν
τα Πύθια. Σκεφτόμουν ακόμα πόσο
κρίμα είναι που δύο στους τρεις
Έλληνες δεν έχουν επισκεφτεί τους
σημαντικότερους αρχαιολογικούς
χώρους που βρίσκονται στην
πατρίδα μας.**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Το μεσημέρι πήραμε με δυσκολία την απόφαση να γυρίσουμε πίσω. Στο δρόμο συζητούσαμε για όσα είδαμε. Οι εντυπώσεις που είχε ο καθένας ήταν διαφορετικές, όλοι όμως είχαμε μείνει καταγοητευμένοι.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Κείμενο της συγγραφικής ομάδας

7. Βρείτε τα έμμεσα αντικείμενα στο παρακάτω κείμενο και αντικαταστήστε όσα μπορείτε με φράσεις που αρχίζουν με πρόθεση, όπως στο παράδειγμα:

Μη μου υψώνεις τη φωνή! → Μην υψώνεις τη φωνή σε μένα!

«Θέλω να μου αποδείξεις ότι νοιάζεσαι για μένα» είπε ο Ζήσης στο φίλο του με ζεστή φωνή. «Αυτή τη στιγμή σε χρειάζομαι. Γι' αυτό σου ζητάω βοήθεια. Μη μου την αρνηθείς».

Ο Νίκος του άρπαξε το χέρι και του το έσφιξε: «Να είσαι σίγουρος ότι θα σου προσφέρω ό,τι μπορώ. Μπορείς να μου εμπιστευτείς το πρόβλημά σου».

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

8. Να χρησιμοποιήσετε τις φράσεις σε μια δική σας ιστορία με τίτλο «Κουβέντες γύρω από το οικογενειακό τραπέζι».

παρόντες

οξεία

ενδιαφέροντα

συγγενείς

διαφωνία

θέματα

ευχάριστη
παιδικές

ατμόσφαιρα
σκανταλιές

Κουβέντες γύρω από το οικογενειακό τραπέζι

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

9. Συμπληρώστε τους συνδέσμους που λείπουν από τις παρακάτω προτάσεις:

- Προσπάθησαν κρύψουν την αλήθεια από τους γονείς τους, εκείνοι το κατάλαβαν.
- Ο αδερφός του τον κατηγόρησε είναι εγωιστής ασχολείται μόνο με τον εαυτό του δε νοιάζεται για κανέναν άλλο.
- είναι μικρός ακόμα, μοιάζει σε όλα με τον πατέρα του.
- Δυστυχώς, απουσίαζε από τη γιορτή της αδερφής του έδινε εξετάσεις και είχε πολύ διάβασμα.

10. Στο παρακάτω κείμενο βρείτε τα είδη της σύνδεσης των προτάσεων:

Η ετήσια οικογενειακή συνάντηση γινόταν στον κήπο. Οι μεγάλοι έπιναν, τσιμπολογούσαν και κουβέντιαζαν γύρω από ένα τραπέζι στην πλακόστρωτη αυλή, ενώ οι δύο μικρότεροι αδελφοί κατέβαλλαν υπεράνθρωπες προσπάθειες – συχνά ωστόσο ανεπιτυχείς – να είναι ευγενικοί στον εορτάζοντα. Το ξαδέρφια μου κι εγώ παίζαμε στο περιβόλι.

Μια χρονιά, έχοντας πάρει την απόφαση να λύσω επιτέλους τις απορίες μου σχετικά με το μυστήριο του θείου Πέτρου, ζήτησα να πάω στο «μέρος», με την ελπίδα ότι θα μου δοθεί η ευκαιρία να εξερευνήσω το εσωτερικό του σπιτιού... Τα μόνα έπιπλα που εμφανώς χρησιμοποιούνταν ήταν μια βαθιά πολυκαιρισμένη πολυθρόνα πλάι

στο τζάκι και το χαμηλό τραπεζάκι που υπήρχε δίπλα της. Πάνω στο τραπεζάκι βρισκόταν μια σκακιέρα με τα πιόνια τοποθετημένα σε θέσεις παρτίδας. Δίπλα, στο πάτωμα, ήταν μια μεγάλη στοίβα με σκακιστικά περιοδικά και βιβλία: εδώ προφανώς περνούσε τα βράδια του ο θείος Πέτρος.

Απόστολος Δοξιάδης, Ο θείος Πέτρος και η εικασία του Γκόλντμπαχ, εκδ. Καστανιώτη, Αθήνα, 1992 (διασκευή)

11. Στο παρακάτω κρυπτόλεξο κρύβονται λέξεις σχετικές με τις συγγενικές σχέσεις. Πόσες μπορείτε να βρείτε; Όποιος τελειώσει πρώτος κερδίζει!

Κ	Ο	Υ	Μ	Π	Α	Ρ	Ο	Σ	Α	Δ	Α	Σ	Μ
Ζ	Χ	Ψ	Ω	Α	Ν	Μ	Κ	Ξ	Λ	Ν	Υ	Φ	Η
Ξ	Ε	Ρ	Ρ	Τ	Τ	Υ	Θ	Ι	Ο	Π	Α	Ξ	Τ
Α	Α	Σ	Δ	Ρ	Φ	Γ	Η	Ξ	Κ	Α	Τ	Υ	Ρ
Δ	Ζ	Χ	Γ	Ι	Α	Γ	Ι	Α	Κ	Δ	Ζ	Κ	Ο
Ε	Ε	Ρ	Ρ	Κ	Τ	Γ	Β	Β	Ε	Ε	Ζ	Ο	Τ
Ρ	Ω	Β	Β	Ο	Σ	Δ	Δ	Π	Ρ	Λ	Ψ	Υ	Η
Φ	Ρ	Δ	Ε	Σ	Μ	Ο	Ι	Ρ	Τ	Φ	Σ	Ν	Τ
Ι	Τ	Υ	Η	Γ	Κ	Ξ	Κ	Ο	Υ	Ι	Υ	Ι	Α
Α	Κ	Ξ	Η	Γ	Φ	Δ	Σ	Γ	Υ	Κ	Ζ	Α	Ξ
Θ	Ξ	Μ	Ν	Β	Ω	Ψ	Χ	Ο	Τ	Ο	Υ	Δ	Μ
Θ	Ε	Ι	Α	Α	Α	Σ	Σ	Ν	Ρ	Σ	Γ	Ο	Ν
Ο	Ι	Ι	Ο	Θ	Υ	Τ	Τ	Ο	Ε	Ψ	Ο	Σ	Ν
Κ	Η	Φ	Δ	Ψ	Ρ	Γ	Ν	Σ	Δ	Ω	Σ	Ο	Ι
Ο	Ι	Κ	Ο	Γ	Ε	Ν	Ε	Ι	Α	Ω	Β	Ν	Ν

Ενότητα 13

Τρόποι ζωής και επαγγέλματα

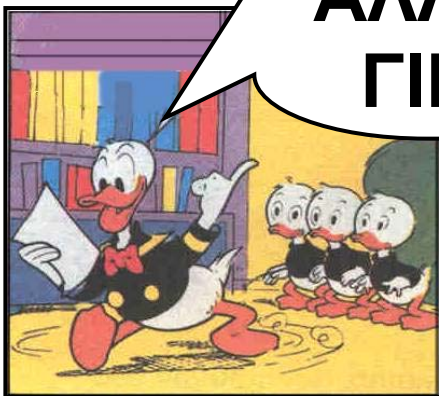
1. Ο Ντόναλντ έγινε

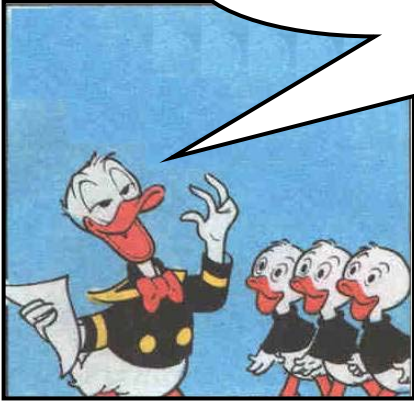
διακοσμητής!

α. Μπορείτε να αφηγηθείτε την ιστορία σε ένα φίλο σας ή μια φίλη σας σε πλάγιο λόγο; Θυμηθείτε ότι, ανάλογα με την περίπτωση, μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε στη θέση του ρήματος «λέω» τα ρήματα ζητάω, ανακοινώνω, απαντάω, ρωτάω και άλλα.

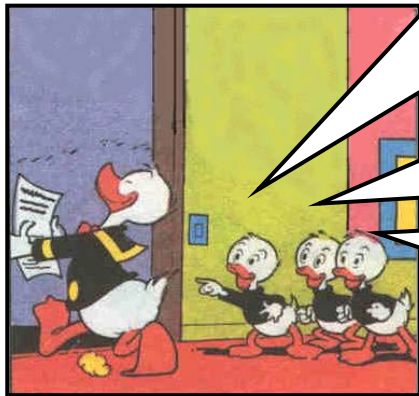
ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΑ ΜΙΑ ΣΕΙΡΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΔΙ' ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑΣ ΓΙΑ ΝΑ ΓΙΝΩ ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΗΣ...

**...ΚΑΙ ΠΕΡΑΣΑ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ! ΤΩΡΑ ΕΙΜΑΙ
ΕΝΑΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΟΣ
ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΗΣ !**

**ΘΕΙΕ ΝΤΟΝΑΛΝΤ,
ΕΙΜΑΣΤΕ ΠΕΡΗ-
ΦΑΝΟΙ ΓΙΑ ΣΕΝΑ!**

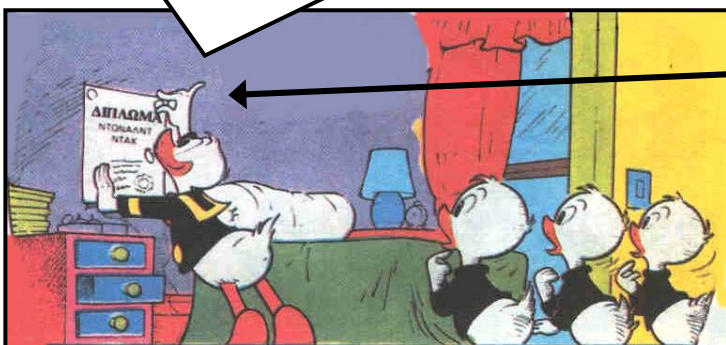

**ΤΙ ΣΚΕΦΤΕΣΑΙ
ΝΑ ΚΑΝΕΙΣ;**

**Ο Ντόναλντ ανακοίνωσε στα ανίψια
του**

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ΠΡΩΤΑ ΑΠ' ΟΛΑ ,
ΘΑ ΚΡΕΜΑΣΩ ΕΔΩ
ΤΟ ΔΙΠΛΩΜΑ ΜΟΥ...

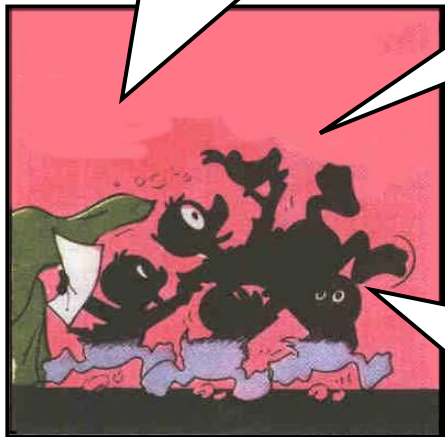

ΔΙΠΛΩΜΑ
ΝΤΟΝΑΛΝΤ
ΝΤΑΚ

...ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΘΑ
ΠΑΡΩ ΕΝΑΝ
ΥΠΝΑΚΟ! ΧΕ! ΧΕ!

ΠΑΡΕ ΤΟ ΔΙΠΛΩΜΑ...

**... ΚΑΙ ΤΟ
ΚΑΠΕΛΟ ΣΟΥ!**

**ΚΑΙ ΑΝΤΕ
ΝΑ ΒΡΕΙΣ
ΜΙΑ ΔΟΥΛΕΙΑ!**

**ΕΧΕΤΕ ΔΙΚΙΟ!
ΘΑ ΨΑΞΩ ΝΑ ΒΡΩ
ΜΙΑ ΔΟΥΛΕΙΑ!**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

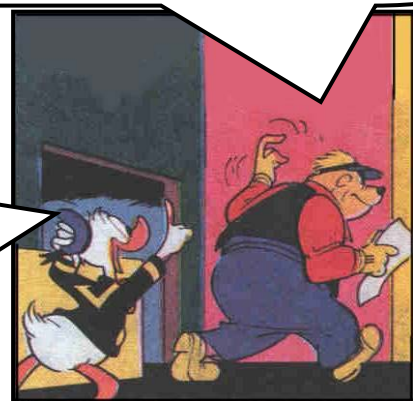
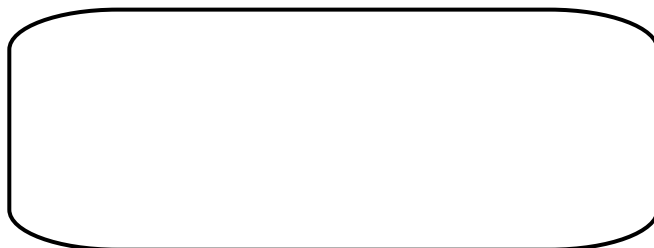
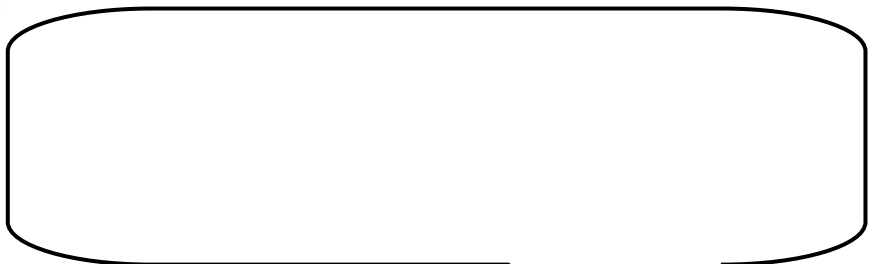
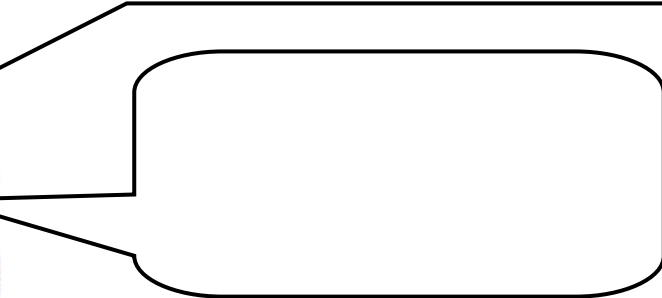
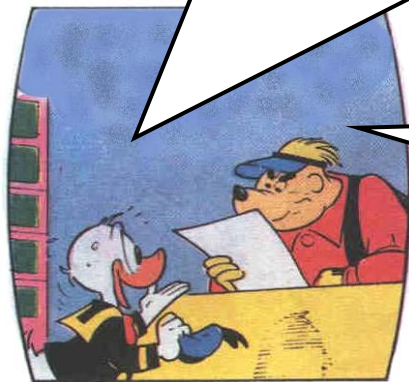
β. Ο σκιτσογράφος κουράστηκε και δε συμπλήρωσε τα λόγια των ηρώων στα συννεφάκια. Μπορείτε να τον βοηθήσετε, χρησιμοποιώντας τη φαντασία σας και τις σημειώσεις κάτω από τα σκίτσα;

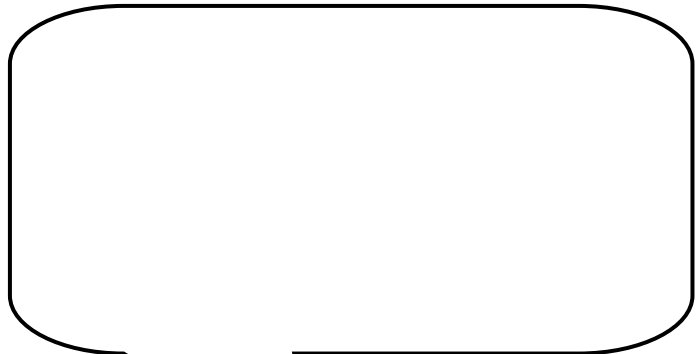
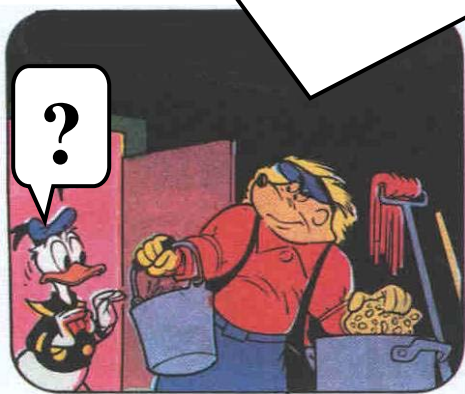
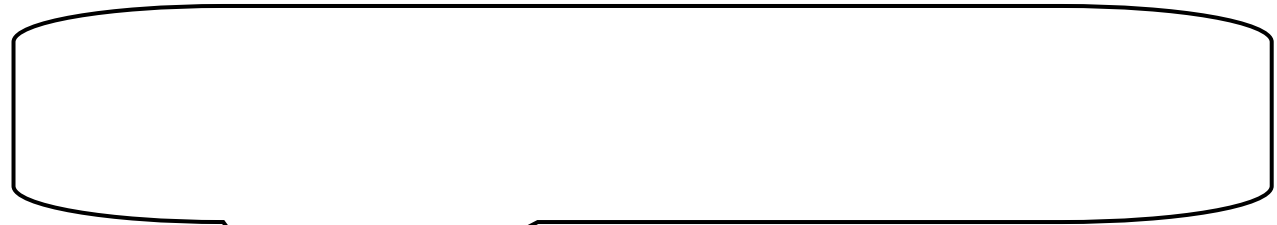
ΣΤΟ ΜΕΤΑΞΥ...

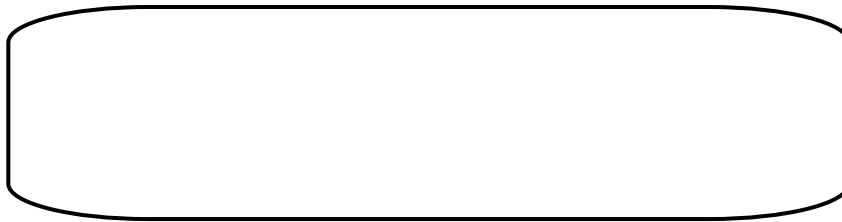
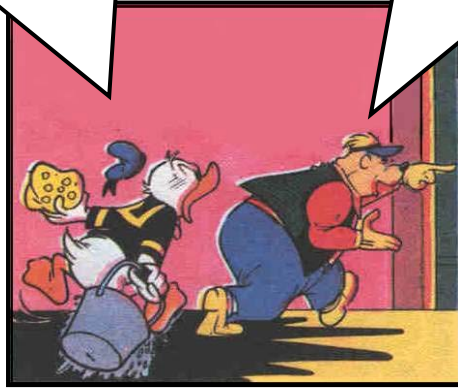
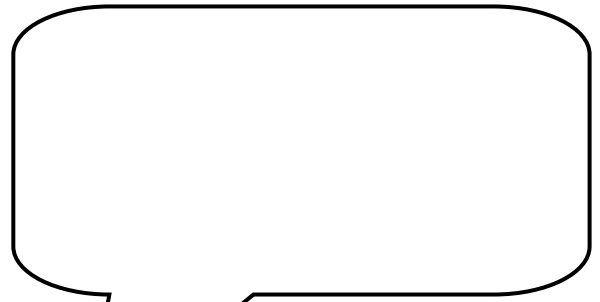
Ο Ντόναλντ στάθηκε έξω από ένα μαγαζί και παρατήρησε ότι η βιτρίνα δεν ήταν διακοσμημένη. Στη συνέχεια, μπήκε στο μαγαζί, αλλά ο καταστηματάρχης τον πέρασε για πελάτη και προσπάθησε να του πουλήσει μια μπανιέρα.

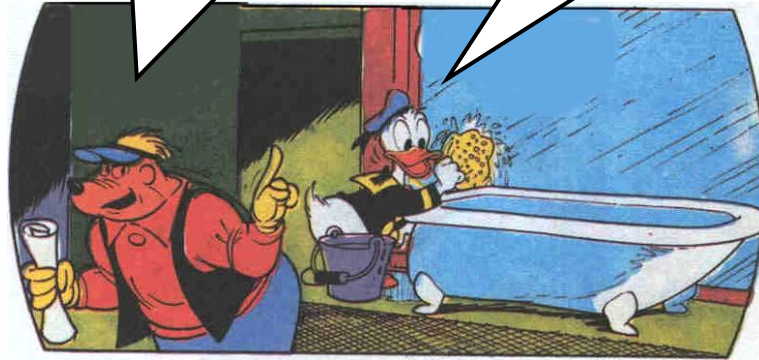
Ο Ντόναλντ του εξήγησε τι ήθελε κι ο καταστηματάρχης του ζήτησε να τον ακολουθήσει.

Με απότομο τρόπο τον έστειλε να καθαρίσει τη βιτρίνα, παρά τις διαμαρτυρίες του Ντόναλντ.

Ο Ντόναλντ συνέχισε να διαμαρτύρεται και του εξήγησε ότι ήταν διακοσμητής και όχι καθαριστής τζαμιών. Ο καταστηματάρχης όμως δε δεχόταν κουβέντα και του είπε να πιάσει αμέσως δουλειά.

Ο καταστηματάρχης τον πίεσε να τελειώσει γρήγορα γιατί τον περίμενε κι άλλη δουλειά, κι ο Ντόναλντ γκρίνιαζε και μονολογούσε.

**Οι περαστικοί σχολίαζαν
έκπληκτοι.**

**περιοδικό Μίκυ, τεύχος 264
Αύγ. 1989**

**2. Συνδυάστε το πρόσωπο
που μιλάει με τη φράση που
ταιριάζει στο επάγγελμα του.**

η τροχονόμος	«Θα θέλατε να παραγγείλετε;»
ο διαιτητής	«Καλό θα ήταν να προσέξετε τη διατροφή σας».
ο δάσκαλος	«Αν ξαναπαίξεις σκληρά, θα σε αποβάλω».
ο σερβιτόρος	«Μην ξεχνάτε να φοράτε ζώνη ασφαλείας».
η γιατρός	«Αύριο θα επισκεφτούμε το Αρχαιολογικό Μουσείο».

Διαλέξτε τώρα το κατάλληλο ρήμα από τα παρακάτω για να αποδώσετε τα λόγια κάθε προσώπου σε πλάγιο λόγο, κάνοντας όσες αλλαγές είναι αναγκαίες: απείλησε, διευκρίνισε, συμβούλεψε,

ανακοίνωσε, διέταξε, ρώτησε,
υπενθύμισε, απαίτησε, παρακάλεσε,
αναρωτήθηκε

●

.....

.....

●

.....

.....

●

.....

.....

●

.....

.....

●

.....

.....

3. Από τις παρακάτω προτάσεις άλλες στέκονται μόνες τους στο λόγο (ανεξάρτητες) και άλλες δεν μπορούν να σταθούν μόνες τους αλλά συμπληρώνουν το νόημα μιας άλλης πρότασης (εξαρτημένες):

α. Μπορείτε να τις ξεχωρίσετε;

- η επιλογή επαγγέλματος είναι πολύ σημαντική απόφαση
- όποιος κάνει το επάγγελμα
- για να αποκτήσει πείρα
- δίνονται αυξήσεις στους μισθούς των δημοσίων υπαλλήλων
- όταν είναι συνεπής στη δουλειά του
- ώστε να μάθει τα μυστικά της δουλειάς

- επειδή εκτός από τα λεφτά κερδίζει και ικανοποίηση
- ποιος δεν ονειρεύεται μια ευχάριστη δουλειά;
- να καλλιεργήσει το ταλέντο του

β. Χρησιμοποιήστε τώρα μόνο τις εξαρτημένες από τις παραπάνω προτάσεις σε μια δική σας παράγραφο με θέμα την επιλογή επαγγέλματος.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. Ένας συμμαθητής σας έγραψε το παρακάτω κείμενο, που μιλάει για το επάγγελμα της μητέρας του. Η δασκάλα παρατήρησε ότι στο κείμενο κάποιες ιδέες χρειάζονται περισσότερη ανάπτυξη. Βοηθήστε τον να συμπληρώσει τα σημεία αυτά με τις κατάλληλες εξαρτημένες προτάσεις:

Η μητέρα μου είναι φαρμακοποιός και κουράζεται πολύ

(γιατί;)

.....

.....
.....
.....

Καθημερινά έρχονται πολλοί άνθρωποι στο φαρμακείο της

(για ποιο σκοπό;)
.....
.....
.....
.....

Επομένως, πρέπει να είναι πολύ προσεκτική

(πότε;)
.....
.....
.....
.....

**Η υγεία του ασθενούς μπορεί να
κινδυνεύσει**

(σε ποια περίπτωση;)

.....
.....
.....
.....

**Είναι όμως τόσο καλή στη δουλειά
της**

(με αποτέλεσμα;)

.....
.....
.....
.....

 **5. Μια τηλεφωνήτρια του ΟΤΕ
σάς έδωσε συνέντευξη για τα
παράξενα του επαγγέλματός της.**

Χρειάζεται να κάνετε τις απαραίτητες διορθώσεις στο παρακάτω απόσπασμα για να δημοσιευτεί στη σχολική εφημερίδα. Προσέξτε ιδιαίτερα τις λέξεις που επαναλαμβάνονται διαρκώς και τα ονόματα που μπορούν να αντικατασταθούν με αντωνυμίες. Όπου χρειάζεται, αλλάξτε και τη σύνδεση των προτάσεων:

Η δουλειά η δική μου είναι γεμάτη εκπλήξεις. Στη δουλειά τη δική μου ακούω τα πιο παράξενα πράγματα.

Η δουλειά μου είναι γεμάτη εκπλήξεις, γιατί ακούω τα πιο παράξενα πράγματα.

Για να καταλάβετε, μια μέρα με πήρε τηλέφωνο ένας κύριος. Ο

κύριος ακουγόταν πολύ εκνευρισμένος. Ζήτησε από εμένα να δώσω σε εκείνον το τηλέφωνο του γείτονα. Ο γείτονας έκανε φασαρία και ενοχλούσε διαρκώς. Όταν εγώ ρώτησα τον κύριο πού μένει, ο κύριος μου απάντησε ότι έμενε πάνω από το σπίτι το δικό του! Μετά τον ρώτησα πώς λεγόταν και μου έδινε το όνομα το δικό του. Δεν μπορούσαμε να συνεννοηθούμε με τίποτα!

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

**Άλλοτε παίρνουν και ζητάνε τις πιο
τρελές πληροφορίες. Παίρνουν και
ζητάνε την πρόβλεψη του καιρού,
ζητάνε τα δρομολόγια των πλοίων
και τη γνώμη των κριτικών για μια
καινούρια ταινία, και ακόμη και το
λογαριασμό του νερού πού μπο-
ρούν να τον πληρώσουν ζητάνε!**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Οι καταστάσεις αυτές ακούγονται εκνευριστικές. Αυτές είναι η χαρά της δουλειάς για μένα.

.....
.....
.....
.....

κείμενο της συγγραφικής ομάδας

6. Συμπληρώστε τους τύπους που λείπουν.

Ενικός αριθμός

ο γιατρός
του
το μέλλοντα γιατρό

Πληθυντικός αριθμός

οι μέλλοντες γιατροί
των γιατρών
τους

Ενικός αριθμός

η ενδιαφέρουσα απασχόληση
της
την

Πληθυντικός αριθμός

οι απασχολήσεις
των
τις

Ενικός αριθμός

το ποσοστό ανεργίας
του
το

Πληθυντικός αριθμός

τα υπάρχοντα ποσοστά ανεργίας
των
τα

7. Συμπληρώστε τα κενά με
τους σωστούς τύπους των

επιθέτων που βρίσκονται μέσα στην παρένθεση.

- **Πολλά παραδοσιακά επαγγέλματα έχουν εξαφανιστεί τα τελευταία χρόνια εξαιτίας της (ταχύς) εξέλιξης της τεχνολογίας.**
- **Ο πρωθυπουργός υποσχέθηκε να πάρει τα κατάλληλα μέτρα για την αντιμετώπιση του (οξύς) προβλήματος της ανεργίας των νέων.**
- **Τα επαγγέλματα του οικοδόμου και του ανθρακωρύχου ανήκουν στα (βαρύς) και ανθυγιεινά επαγγέλματα.**
- **Ο αρχιτέκτονας ολοκλήρωσε το σχέδιό του με τη χάραξη μιας σειράς (ευθύς) γραμμών.**

8. Βρείτε την κυριολεκτική σημασία των μεταφορικών εκφράσεων. Στη συνέχεια χρησιμοποιήστε όποιες θέλετε για να γράψετε μια δική σας μικρή αστεία ιστορία.

Μεταφορά	Κυριολεξία
• δουλεύω σαν σκυλί	
• με δουλεύεις	
• δούλος σας	
• η πολλή δουλειά τρώει τον αφέντη	
• στρώνω κάποιον στη δουλειά	
• τι δουλειά έχεις εδώ;	

Μεταφορά	Κυριολεξία
• δε σηκώνω κεφάλι	
• δουλειά του ποδαριού	
• κάνω μισές δουλειές	
• σε δουλειά να βρίσκομαι	
• δουλειές με φούντες	
• να κοιτάς τη δουλειά σου!	

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

9. Ποια έκφραση θα χρησιμοποιούσατε μιλώντας σε ένα φίλο σας και ποια σε κάποιον μεγαλύτερο που δε γνωρίζετε καλά;

- δουλεύω σαν σκλάβος
- εργάζομαι εντατικά

Γράψτε ένα σύντομο διάλογο όπου να χρησιμοποιείτε τη μία έκφραση και ένα σύντομο διάλογο όπου να χρησιμοποιείτε την άλλη:

-
-

10. Συμπληρώστε τα κενά με λέξεις που ανήκουν στην ίδια οικογένεια με τη λέξη έργο (απλές ή σύνθετες).

• **Παρέλυσε η χώρα σήμερα από τη μεγάλη Οι ζητούν αυξήσεις στους μισθούς και τις συντάξεις.**

**Πιο συγκεκριμένα, η βιομηχανία δε
λειτουργήσε, αφού όλα τα
..... ήταν κλειστά.
Επίσης, κανένας δεν πήγε στις
οικοδομές και οι
στις δημόσιες υπηρεσίες δεν
πήγαν στον τόπο τους.**

**• Η κυβέρνηση ανακοίνωσε αργά
το βράδυ ότι πρώτος στόχος της
είναι η καταπολέμηση της
..... που αποτελεί το
σημαντικότερο πρόβλημα, αφού
πολλοί νέοι άνθρωποι δεν μπορούν
να βρουν δουλειά.**

**11. Το παρακάτω κείμενο δεν
έχει καθόλου σημεία στίξης.
Συμπληρώστε τα, ώστε να φανεί
καλύτερα το νόημά του:**

**Βρήκα τη μητέρα μου και της
μίλησα ο πατέρας μου της είπα
καλά θα κάνει να μου δώσει την
άδεια και την ευχή του για να
ακολουθήσω το επάγγελμα που
προτιμώ είμαι τώρα δεκαοκτώ
χρονών παλικάρι και λέει πως
είναι καιρός να μάθω μια τέχνη
ας πούμε να γίνω μαθητευόμενος
σε κάποιον τεχνίτη ή γραμματέας
σε κάποιον δικηγόρο είμαι
βέβαιος μητέρα πως αν γινόταν
ένα τέτοιο πράγμα ποτέ δε θα
ήμουν ευχαριστημένος σίγουρα
θα έφευγα από τον προϊστάμενο
μου πριν να λήξει ο χρόνος
της εκπαίδευσης εγώ μητέρα
θέλω να ταξιδέψω στη θάλασσα
αν θέλεις μίλησε στον πατέρα να
τον πείσεις να κάνω ένα μόνο
ταξίδι στο εξωτερικό αν δε μου**

αρέσει θα γυρίσω πάλι στο σπίτι
και δε θα ξαναφύγω πια

Ντανιέλ Ντε Φόε,
Ροβινσών Κρούσος, εκδ. Ατλαντίς,
Αθήνα, 1957 (διασκευή)

**12. Με ποιο επάγγελμα
ταιριάζει η κάθε φράση;**

• Στην αναβροχιά καλό και το
χαλάζι.

→

• Ούτε λέπι σήμερα.

→

• Ράβε ξήλωνε, δουλειά να μη σου
λείπει.

→

• Όποιος δε θέλει να ζυμώσει, δέκα
μέρες κοσκινίζει.

→

• Τα 'βαψα μαύρα.

→

• Μου άλλαξαν τα φώτα.

→

• Τον έφαγε το σαράκι.

→

Περιεχόμενα

Ενότητα 10

Ατυχήματα7

Ενότητα 11

Συγγενικές σχέσεις33

Ενότητα 13

**Τρόποι ζωής και
επαγγέλματα**56

Με απόφαση της Ελληνικής Κυβέρνησης τα διδακτικά βιβλία του Δημοτικού, του Γυμνασίου και του Λυκείου τυπώνονται από τον Οργανισμό Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων και διανέμονται δωρεάν στα Δημόσια Σχολεία. Τα βιβλία μπορεί να διατίθενται προς πώληση, όταν φέρουν βιβλιόσημο προς απόδειξη της γνησιότητάς τους. Κάθε αντίτυπο που διατίθεται προς πώληση και δε φέρει βιβλιόσημο, θεωρείται κλεψίτυπο και ο παραβάτης διώκεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7, του Νόμου 1129 της 15/21 Μαρτίου 1946 (ΦΕΚ 1946, 108, Α΄).

***Απαγορεύεται η αναπαραγωγή
οποιοδήποτε τμήματος αυτού του
βιβλίου, που καλύπτεται από δικαιώματα
(copyright), ή η χρήση του σε
οποιαδήποτε μορφή, χωρίς τη γραπτή
άδεια του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.***

